

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

ÓRATERVEZET

Felzet

Tantárgy: Magyar nyelv és irodalom (olvasás)

Osztály: 3. osztály

Tanító: Király Judit

Témakör: Haza csak egy van

Óra anyaga: Honfoglalás

Óra típusa: Összefoglaló óra

Eszközök:

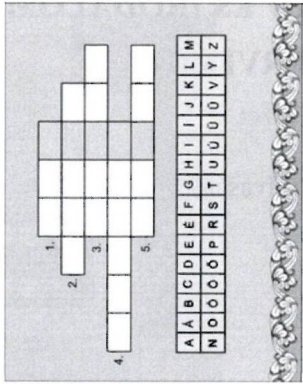

- Smart Notebook szoftver
- Projektor
- Interaktív tábla
- Asztali számítógép vagy laptop

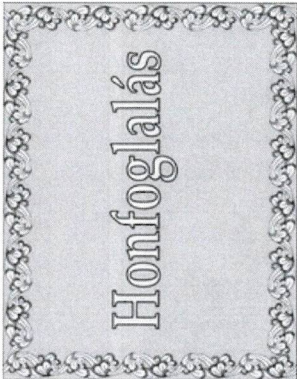
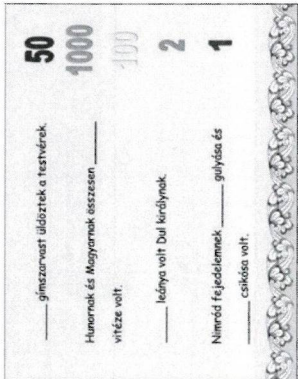
Módszerek:

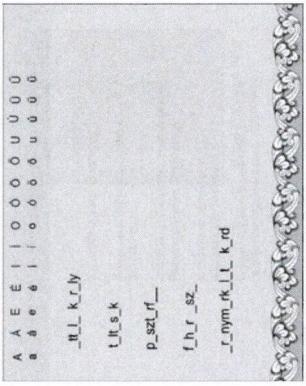
- FOM
- ÖM

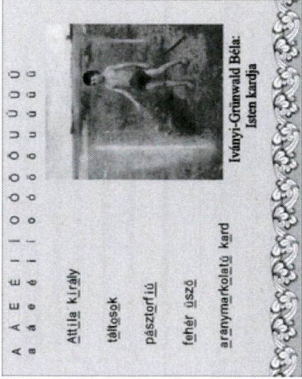
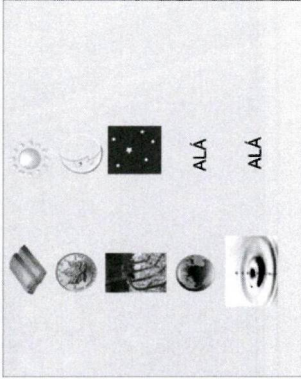
Felhasznált irodalom:

- Burai Lászlóné – Dr. Faragó Attiláné: Hétszínvirág olvasókönyv az általános iskolák 3. osztálya számára. Apáczai Kiadó, Celldömölk, 2005
- Burai Lászlóné – Dr. Faragó Attiláné: Hétszínvirág munkafüzet a 3. osztályos Hétszínvirág olvasókönyvhöz. Apáczai Kiadó, Celldömölk, 2006
- Fodor István: Magyarország története 1. Östörténet és honfoglalás. Kossuth Kiadó, 2009

Tanítói tevékenység	Tanulói tevékenység	Megjegyzés
<p>I. Óra eleji szervezés Az interaktív tábla beállítása.</p>		<p>Interaktív tábla Honfoglalás.notebook</p>
<p>II. Motiváció Hoztam egy keresztrejtvényt, próbáljuk megfejteni!</p> <ol style="list-style-type: none"> Milyen szarvast vettek üldözőbe Nimród fejedelem fiai? Ki lett a hét vezér közül a magyarok fővezére? Mi a neve Magyar testvérének? Ki küzdött meg a görög vitézzel? Milyen volt a markolata Attila kardjának? <p>Mit kaptunk megfejtésül?</p>	<p>A betűtáblázatból a betűk behúzkodása a keresztrejtvény négyzetébe. Tanulók kihívása megfejtésenként.</p> <p>Gím Álmos Hunor Botond Arany Monda</p>	
<p>III. A mondáról tanultak felelevenítése Az elmúlt órákon ilyen műfajú történetekkel ismerkedtünk meg. A következő feladattal elevenítsük fel, miket tanultunk a mondáról!</p> <p>Igaz és hamis állításokat látrok felsorolva. Döntsük el, melyiket hová kell húzni!</p> <p>A mondát regének is nevezik.</p> <p>Benne csak valóságos elemeket találhatunk.</p> <p>Miért?</p>	<p>Egy-egy állítást más-más tanulók húznak a helyükre.</p> <p>Ez igaz, balra húzom. Ez hamis, jobbra húzom. Mert vannak benne mesei elemek is.</p>	

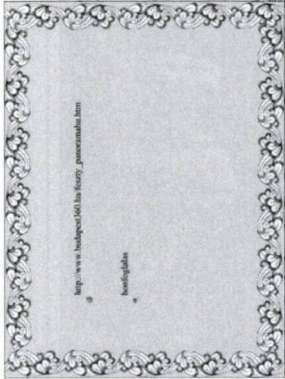
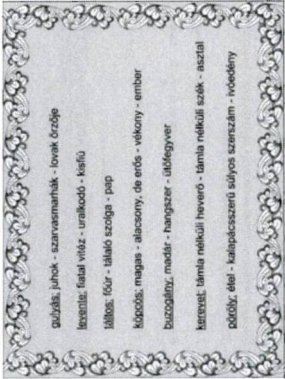
Tanítói tevékenység	Tanulói tevékenység	Megjegyzés
<p>A monda személyekhez, eseményekhez, földrajzi helyekhez fűződő mese.</p> <p>Melyik szót kellene kicserélni és mire, hogy helyes legyen a mondat?</p> <p>Keletkezés, terjedése a népmeséhez hasonló.</p> <p>Magyar írók nem foglalkoztak a mondák gyűjtésével, átdolgozásával.</p> <p>Hogyan lenne helyesen a mondat?</p> <p>Kiket tudnátok felsorolni?</p>	<p>Ez is hamis.</p> <p>A mesét történetre.</p> <p>Ez igaz.</p> <p>Ez a hamis alá megy.</p> <p>Sok magyar író foglalkozott a mondák gyűjtésével, átdolgozásával.</p> <p>Benedek Elek, Móra Ferenc</p>	
<p>IV. Célkitűzés</p> <p>A mai órán a honfoglalás témaköréhez tartozó mondatokat fogjuk felidézni különböző feladatokkal.</p>		
<p>V. Mondák felidézése</p> <p>A következő feladatban hiányos mondatok vannak, amikbe a jobb oldali számokat kell behelyettesíteni!</p> <p>— gímszarvast üldöztek a testvérek.</p> <p>Hunornak és Magyarinak összesen ___ vitéze volt.</p> <p>— leánya volt Dul királynak.</p> <p>Nimród fejedelemnek ___ gulyása és ___ csikója volt.</p>	<p>A számokat más-más tanulók helyezik be a mondatba.</p> <p>1 100 2 100, 1000</p>	

Tanítói tevékenység	Tanulói tevékenység	Megjegyzés
<p>Melyik szám nem került egyik mondatba sem?</p> <p>Milyen mondatban szerepelhetne az ötven?</p>	<p>50</p> <p>A királylányoknak ötven-ötven lánypajtásuk volt.</p>	
<p>Melyik mondára ismertetek a mondatok alapján?</p> <p>Pár mondatban foglaljuk össze, mi történt, miután a vitézek a nyergükbe kaptak egy-egy lányt!</p>	<p>Rege a csodaszarvasról</p> <p>Hunor és Magyar megosztotta egymással a helyet. Hunor népének, a hunoknak jutott a Napnyugati rész, és Magyar népének, a magyaroknak jutott a keleti rész, Szityaország.</p>	
<p>Ki tudja, mi lehet itt a feladat?</p> <p>Miért vannak kicsi és nagy magánhangzók is?</p> <p>Mi lesz az első?</p> <p>A második?</p> <p>A harmadik?</p> <p>A következő?</p> <p>Az utolsó?</p>	<p>A magánhangzókat kell behúzni a szavakba.</p> <p>Szavanként más tanuló megy ki a táblához, és húzza a megfelelő helyre a magánhangzókat.</p> <p>Mert a tulajdonnév nagy kezdőbetűs.</p> <p>Attila király táltosok pásztorfiú fehér üsző aranymarkolatú kard</p>	

Tanítói tevékenység	Tanulói tevékenység	Megjegyzés
<p>Melyik monda jut eszetekbe ezekről a szavakról? Segít a most megjelenő kép is. (A tanító a jobb oldalon halványan látható képre, majd a monda címének megmondása után az alatta lévő szövegre kattint, hogy azok megjelenjenek.)</p>	<p>Isten kardja.</p>	
<p>Néhány vázlatcímmel foglaljuk össze a monda tartalmát!</p>	<p>Attila különös álma a kardról Álomfejtés a táltosokkal Egy pásztorfiú aranymarkolatú kardot hoz A pásztorfiú elmondja a történeteket Attila suhint a karddal</p>	
<p>Most egy rejtvényt láthatok. Miket láttok a képeken? Próbáljátok meg kitalálni, mit jelenthetnek ezek a képek! Hogyan történt Attila temetése?</p> <p>Melyik mondánkban olvashattuk ezt? Ki javasolta ezt a temetési módot? Hogyan fogalmazta meg?</p>	<p>Aranyat, ezüstöt, vasat, Földet, vizet, Napot, Holdat, sötét éjszakát és két „alá” feliratot.</p> <p>Attila temetését.</p> <p>Először aranykopsoróba fektették, majd ezüstbe, végül vaskopsoróba, ezután a Tisza medrében elásták, majd visszaengedték a vizet a torkolatba.</p> <p>„Isten ostora” A főtáltos.</p> <p>Napsugárba, holdsugárba, fekete éjszakába, föld alá, víz alá.</p>	

Tanítói tevékenység	Tanulói tevékenység	Megjegyzés
<p>Mi mit jelképezett tehát?</p> <p>Hogyan tudták föld alá és víz alá is temetni Attilát?</p>	<p>Arany a napsugarat, ezüst a holdsugarat, vas a fekete éjszakát.</p> <p>Oda mentek, ahol a Tisza kétféle ágazik. Elrekesztették az egyik ágat, ástak egy gödört, beletemették Attilát, majd visszahengedték a Tiszát a medrébe.</p>	
<p>Mi történik ezen a képen? Kiket ábrázol?</p> <p>Melyik mondánk köthető ehhez a képhez?</p> <p>Hogyan hívták a vezéreket?</p> <p>Kit választottak közülük fővezérnek?</p> <p>Hogyan jellemezhetnénk őt?</p> <p>Mit jelképezett a karjuk megvágása?</p> <p>Mit fogadtak meg?</p>	<p>A hét vezér megvágja a karját.</p> <p>A Vérszerződés.</p> <p>Álmos, Előd, Ond, Kond, Tas, Huba és Töhötöm.</p> <p>Álmost.</p> <p>Bölcs volt és öreg.</p> <p>Azt, hogy fogadalmukat életük árán is megvédik.</p> <p>Amíg élnek Álmos lesz a vezérük. A közösen szerzett élelmet együtt elosztják.</p>	<p>Vérszerződés</p>

Tanítói tevékenység	Tanulói tevékenység	Megjegyzés
<p>Olvassuk le az állításokat!</p> <p>Döntjük el, hogy melyik igaz és melyik hamis! Az igaz állítások előtti betűjelet húzzuk a fekete vonalra.</p>	<p>A tanulók felolvassák a mondatokat.</p> <p>Igaz állításonként egy tanuló kimegy a táblához és a vonalra húzza a megfelelő betűket.</p> <p>R, D, Á, P, Á</p>	<p>S Honfoglato őseink lakatainak találtak a Kárpát-medencét.</p> <p>R Árpád fejedelem egy díszes paripát küldött a morva uralkodónak.</p> <p>D A morva király azt hitte, hogy az ajándék kuldjára engedelmessé szorgolja lesz.</p> <p>L A magyar fejedelem megengedte, hogy az országban maradjon.</p> <p>A Őseink székelygárdát a morva király seréget.</p> <p>E A bolgár királynak nem küldött ajándékokat a magyarok fővezére.</p> <p>P Egy kutas-vész a Tiszából, egy marék fölött és a mezők fölött tört ki.</p> <p>A A magyarok felfügglél és harccal szereztek huzat.</p>
<p>Valaki állítsa sorrendbe a betűket!</p> <p>Kinek a nevét kaptuk?</p> <p>Kinek volt ő a fia?</p>	<p>Árpád</p> <p>Árpád fejedelemét.</p> <p>Álmosnak.</p>	
<p>Melyik mondásban olvashattunk róla?</p> <p>Itt láthatjátok Munkácsy Mihály Honfoglalás című festményének egy részletét.</p> <p>Látta már valaki a magyarok bejöveteletét ábrázoló Feszty-körképet?</p> <p>Hol tekinthető meg?</p>	<p>Árpád, a honalapító.</p> <p>Igen.</p> <p>Ópusztaszeren.</p>	 <p>Munkácsy Mihály: Honfoglalás</p>

Tanítói tevékenység	Tanulói tevékenység	Megjegyzés
<p>VI. Óra végi értékelés</p> <p>A tanulók értékelése órai teljesítményük és aktivitásuk alapján.</p> <p>Mivel jól dolgoztatok az órán, most megnézzük Feszty Árpádnak ezt a festményét, közben meghallgatjuk Demjén Ferenc előadásában a Honfoglalás című számot!</p> <p>(A kis ikonokra kattintva a zene elindítása és a hivatkozás betöltése. A Feszty-körkép megtekintése teljes képernyős módban.)</p>		
<p>Amennyiben még van idő az óra végén, a következő feladat megoldása:</p>		
<p>A mondákban sok ismeretlen szóval találkozunk, nézzük meg a következők jelentését! Az aláhúzott szó mellett három magyarázat olvasható, ebből kettőt, a rosszakat át kell húzni!</p> <p>Mi marad meg az elsónél?</p> <p>A leventénél?</p> <p>A táltosnál?</p> <p>A köpcösnél?</p> <p>A buzogánynál?</p> <p>A kerevetnél?</p> <p>A pörölynél?</p>	<p>Mindig más-más tanuló megy ki a táblához.</p> <p>Szarvasmarha</p> <p>Fiatal vitéz</p> <p>Pap</p> <p>Alacsony, de erős</p> <p>Ütőfegyver</p> <p>Támla nélküli heverő</p> <p>Kalapácsszerű súlyos szerszám</p>	

- Barna Róbert PhD egyetemi adjunktus, Kaposvári Egyetem GTK, Informatika Tanszék
Belovári Anita tanársegéd, Kaposvári Egyetem PK, Felnőttképzési Tanszék
Bencéné Fekete Andrea PhD adjunktus,
Kaposvári Egyetem PK, Neveléstudományi Tanszék
Béri Etelka tanársegéd, Kaposvári Egyetem PK, Idegen Nyelvi
és Irodalmi Módszertani Tanszék
Gyenes Zsuzsa művelődésszervező, BMK, Budapest
H. Szabó Sára PhD, nyugdíjas főiskolai tanár, Kaposvári Egyetem PK
Hajdicsné Varga Katalin PhD, főiskolai docens, Kaposvári Egyetem PK, Magyar
Nyelvészeti és Irodalmi Tanszék
Holcsik Erzsébet PhD-hallgató, Pécsi Tudományegyetem, Személyiség-,
Fejlesztés- és Klinikai Pszichológia Tanszék
Honfi Vid PhD egyetemi adjunktus, Kaposvári Egyetem GTK, Informatika Tanszék
Jaime Caiceo Escudero, Doctor en Ciencias de la Educación, Académico de la Universi-
dad de Santiago de Chile y de la Universidad Metropolitana de Ciencias de la Educación y
Director del Colegio Santa Isabel de Hungría. E-mail: jcaiceo@hotmail.com
Láng András egyetemi tanársegéd, PhD-hallgató, PTE BTI Neveléstudományi Intézet
Madarász Tibor PhD-hallgató, Debreceni Egyetem, Humán Tudományok Doktori Iskola
Martin László PhD egyetemi docens, Kaposvári Egyetem PK, Neveléstudományi Tanszék
Marton Melinda PhD-hallgató, „Oktatási és Társadalom”
Neveléstudományi Doktori Iskola, PTE BTK
Molnár Gábor PhD egyetemi adjunktus, Kaposvári Egyetem PK,
Társadalomtudományi Tanszék
Morvay-Sey Kata PhD-hallgató, „Oktatás és Társadalom”
Neveléstudományi Doktori Iskola, PTE BTK
Neszt Judit, főiskolai tanársegéd, Kecskeméti Főiskola TFK, PhD-hallgató,
Debreceni Egyetem Humán Tudományok Doktori Iskola
Paku Áron PhD-hallgató, „Oktatás és Társadalom”
Neveléstudományi Doktori Iskola, PTE BTK
Sajtosné Csendes Gyöngyi, adjunktus, Kaposvári Egyetem PK,
Magyar Nyelvészeti és Irodalmi Tanszék
Sebő Anita Szilvia, Szociológia szakos hallgató, Debreceni Egyetem BTK
Szécsi Tünde, egyetemi docens, Florida Gulf Coast University; Fort Myers, FL, USA
Szinger Veronika PhD főiskolai adjunktus, Kecskeméti Főiskola TFK,
Modern Nyelvek Intézete
Szücs Eszter Cecilia PhD-hallgató, tanársegéd, Kaposvári Egyetem PK,
Magyar Nyelvészeti és Irodalmi Tanszék
Tatiana Iatcu, Assoc. Prof., Petru Maior University of Tirgu Mures

600 Ft